

MÄNTSÄLÄN KUNNAN KOULUKULJETUSOPAS

Sivistyspalvelut 1.1.2012

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen (perusopetuslaki 628/1998 32§). Koulukuljetus järjestetään Mäntsälän kunnan viranomaisen päätöksellä osoitettuun lähikouluun. Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat paremmin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään kunnan kustantama koulukuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita koulukuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle. Opas käsittelee koululaiskuljetuksia ja esiopetuskuljetuksia siltä osin kuin esiopetus järjestetään opetustoimen alaisuudessa.

Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Koululaisten yleiskunto on heikentynyt liikkumisen vähenemisen myötä. Koulumatkojen kulkeminen kävellen edistää terveyttä ja ennaltaehkäisee monilta sairauksilta. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan selviytymiseensä.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. *Koulukuljetuksissa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti linja-autoon tai taksiin ja linja-autosta tai taksista kotiin.*

1. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Kuljetus järjestetään yleensä koko lukuvuodeksi, mutta myös osavuotinen kuljetus on mahdollinen.

1.1. Koulumatkan pituus

Mäntsälän kunta järjestää perusopetuksen oppilaalle ja koulun esiopetuksen oppilaalle kuljetuksen, jos oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista reittiä yli 5 kilometriä.

Huoltajalle voidaan maksaa kuljetusavustus, jos

- esi ja 1. - 2. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä eikä kuljetusta järjestetä tai
- 3. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 4 kilometriä eikä kuljetusta järjestetä.

Koulumatka mitataan karttamittauksena kotitontin portilta koulutontin portille lyhintä käyttökelpoista reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle.

Päivähoitopaikan ja koulun välille kuljetus järjestetään vain poikkeustapauksissa (PL 32 §)

1.2. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Arvioinnin apuna käytetään KOULULIITU-ohjelmaa.

1.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea esimerkiksi oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella **edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa**. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen ja lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla **asiantuntija** edellyttää kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija edellyttää koulukuljetuksen järjestämistä. Pelkkä suositus koulukuljetukseen ei välttämättä riitä kuljetuksen myöntämisperusteeksi.

1.4. Yhteishuoltajuus

Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin. Kunta järjestää kuljetuksen vain yhdestä asuinosoitteesta.

1.5. Oppiaineen opiskelu muualla kuin lähikoulussa (esim. uskonto, tekninen työ, mahdollinen A2-kielen opiskelu)

Esimerkiksi uskonnon opetusta muille kuin evankelis-luterilaisille järjestetään vain muutamilla kouluilla. Mäntsälän kunta järjestää tämäntyyppisten opetuspaikkajärjestelyjen edellyttämät kuljetukset, vaikka oppilas ei olisi muuten kuljetusoppilas. Näistä kuljetuksista ei tehdä erikseen kuljetushakemusta. Kuljetukset järjestetään mahdollisuuksien mukaan aina linja-autolla. Kielikuljetuksissa voidaan ylittää koulumatkoille asetettua aikarajaa.

1.6. Muuta kuin kotikunnan osoittamaa koulua käyvät oppilaat

Mäntsälän kunta **ei järjestetä kuljetusta eikä vastaa** kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos oppilas otetaan muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun (esim. vieraaseen kuntaan). Tämä koskee myös esim. vapaa-ajan tapaturmasta aiheutunutta kuljetustarvetta.

Mikäli oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja hänen on tarkoituksenmukaista käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, voidaan koulumatkakustannukset korvata linja-auton alennuslipputaksan mukaisesti tai oppilaalle voidaan antaa linja-autolippu Mäntsälän kunnan

alueelle edellyttäen, että kuljetus on tarkoituksenmukaisesti järjestettävissä. Erillistä kuljetusta ei kuitenkaan järjestetä.

Vieraskuntalaisia kuljetetaan vain, jos asiasta on tehty sopimus ao. kotikunnan kanssa.

Oikeutta käydä muuta kuin lähikoulua on haettava erikseen koulun omistajakunnalta.

1.7. Iltapäivätoimintaan jäävät kuljetusoppilaat

Iltapäivätoimintapaikkaan tai sieltä kotiin ei järjestetä kuljetusta eikä kuljetuksen kustannuksia korvata.

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan taksille ja koululle lukuvuoden alussa, mikäli lapsi menee iltapäivätoimintaan, eikä tarvitse paluukyytiä kotiin. Niinä päivinä, kun lapsi ei poikkeuksellisesti menekään iltapäivätoimintaan, huoltaja vastaa kotiin kuljetuksesta. Jos kuljetukseen oikeutettu lapsi osallistuu säännöllisesti vain tiettyinä lukuvuoden alussa ilmoitettuina päivinä iltapäivätoimintaan esim. maanantai – keskiviikko, kuljetus kotiin voidaan järjestää muille päiville (to - pe). Pääsääntö kuitenkin on, että iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat saavat vain aamukuljetuksen. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsilleen kulkemisen iltapäivätoimintapaikkaan.

2. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja, tilauslinja-autoja ja reittitakseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. **Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto ja taksi).**

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Perusopetuslain mukaan alakoulun oppilaan koulumatka odotusaikoiheen voi kestää enintään 2½ tuntia päivässä. Lukuvuoden alkaessa 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotusaikoiheen voi kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Koulun valvontavastuu ja osallistumismahdollisuus ohjattuun toimintaan koskee vain kuljetusoikeuden piirissä olevia kuljetusoppilaita, jotka koulun päättymisen jälkeen kuljetusta odottavat.

Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle-kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät ns. taksipysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kävelymatka voi olla pidempi kuin kuljetusmatka. Kodin ja pysäkin välille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia, jos liityntämatka on lyhyempi kuin esi- ja 1. – 3. luokkien oppilailla 3 km tai 4. – 9. luokkien oppilailla 5 km. Kuljetusreitit ja -ajat voivat muuttua lukuvuoden aikana.

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa kuljetusavustusta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Kuljetusavustus korvataan huoltajalle alennetun linja-autolipputaksan mukaan (44 matkan vuosilipusta laskettuna). Kuljetusavustusten maksuperusteista ja euromääristä päättää sivistyslautakunta.

Kuljetusavustuksen myöntämisestä päätetään kuljetussuunnitelman yhteydessä. Avustus maksetaan syyslukukauden ja kevätlukukauden lopulla. Avustuksen maksamista varten koteihin toimitetaan lomakkeet, joilla maksatusta varten tarvittavat tiedot pyydetään. Avustusta ei makseta, jos reitillä kulkee kunnan järjestämä kuljetus, jossa on varsinaisten kuljetusoppilaiden lisäksi tilaa muille matkustajille, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

3. KUINKA KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN?

Koulutoimisto laatii vuosittaisen kuljetussuunnitelman. Kuljetusta / kuljetusavustusta ei tarvitse hakea joka lukuvuodelle erikseen, jos asuinpaikka / koulu ei lukuvuoden aikana muutu. Vanhemmille tulee ilmoitus, kun kuljetus- / kuljetusavustusoikeus päättyy.

Asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuista. Tällaisissa tapauksissa asia sovitaan erikseen.

Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi.

Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Mikäli esiopetuksessa olevalla lapsella on kuitenkin pysyvä hoitopaikka, voidaan kuljetus sopia tehtäväksi tästä hoitopaikasta/ tähän hoitopaikkaan, jos kuljetuksen järjestämisen ehdot täyttyvät samoin kuin kotoa kuljetettaessa. (Ks. esiopetusta koskevat määräykset perusopetuslain 32 §:ssä).

Kuljetushakemuslomakkeita saa kunnan kotisivuilta, kouluilta tai koulutoimistosta, jonne ne voi myös palauttaa.

4. KULJETUKSEN AIKANA...

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja taksissa on pidettävä turvavyöt kiinni.
- Linja-auton tai taksin kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Häiriöntuottamisesta voidaan oppilaalle antaa kirjallinen huomautus ja kahden huomautuksen jälkeen tarvittaessa evätä määräajaksi

kuljetus. Sama koskee oppilaita, jotka irrottavat turvavyönsä ajon aikana.

Näissä tapauksissa huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ko. määräajan.

- Huoltajan tulee ilmoittaa taksiautoilijalle, jos oppilas sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä. Kunta perii tarvittaessa turhien ajojen kustannukset vanhemmilta.
- Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulutaksin kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.
- Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, joka myöhästyy taksipysäkillä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan tulee olla ajoissa (vähintään 5 min ennen merkittyä lähtöaikaa) taksipysäkillä.
- Koulutaksi ei ole myöhässä, jos se saapuu taksipysäkillä korkeintaan 15 minuuttia yli sovitun ajan.
- Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Hämärän ja pimeän aikana tulee käyttää heijastinta.
- Maksu suoritetaan linja-autossa kortilla, jonka tulee olla ehjä ja oikealle välimatkalle annettu. Jos kuljettaja huomauttaa virheellisestä kortista tai välimatkasta, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asia koulusihteerille tai koulun rehtorille.
- Oppilaan on itse kustannettava ne matkat, jotka hän joutuu kulkemaan ilman älykorttia kortin katoamisen tai itse aiheutetun kortin vioittumisen takia tai silloin, kun on unohtanut älykortin kotiin.

5. POIKKEUSTILANTEET

5.1. Onnettomuudet

Kunta vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

5.2. Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta, että hän menee takaisin kotiinsa / kouluunsa ja ottaa yhteyttä vanhempiin, kouluun tai koulutoimistoon.

5.3. On kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan. Sääolosuhteisiin nähden asianmukainen pukeutuminen, on huoltajien vastuulla.

5.4. Lakot

Mäntsälän kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Päätös kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.

5.5. Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

5.6. Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laaturvirheitä koskeva palaute osoitetaan sivistyspalveluille tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki sivistyspalveluille tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

Jos oppilas linja-autossa esim. ajaa vahingossa poistumis pysäkin ohi, hänen on syytä aina ottaa yhteyttä kuljettajaan, jolloin kuljettaja voi auttaa ja selvittää tilannetta.

5.7. Taksipysäkin paikasta ei päästä taksiliikennöitsijän kanssa yhteisymmärrykseen?

Pääsääntöisesti taksiliikennöitsijä osoittaa oppilaalle taksipysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja taksiliikennöitsijällä on erimielisyyttä taksipysäkin paikasta, kunta päättää lopullisen paikan.

6. LIIKENNETURVALLISUUS

Mäntsälän kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Ensimmäisen ja toisen luokan oppilaita ei ole syytä päästää kouluun polkupyörällä. (Pyöräilylupa-lomake on mahdollista hakea omasta koulusta.) Pyöräilykypärää *pitää käyttää* aina pyöräillessä. Myös heijastimien käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

Perusopetuslaki 32 §

”Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([19.12.2003/1139](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. ([8.4.2011/324](#))

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Muistilista oppilaan, kodin, koulun ja kuljettajan vastuista ja tehtävistä koulukuljetuksessa.

OPPILAS

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, jolloin kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttämättä ja huolehtii, ettei autoon unohdu mitään esim. reppua.
- jos joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes kuljetusauto on jatkanut matkaa
- ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä.

VANHEMMAT HUOLEHTIVAT, ETTÄ OPPILAS:

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaisesti
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitin varteen tai kouluun pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna

Vanhemmat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, vanhemmat ilmoittavat poissaolosta suoraan liikennöitsijälle sekä koululle. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.

Oppilaalla on oikeus kävelymatkaan.

KOULUN VASTUU:

- Rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestelijä saa kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. tiedot.
- Kouluaika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa.
- Vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt. Tässä mainittuja pelisääntöjä koulu voi käyttää pohjana.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.

KULJETTAJAN VASTUU:

Valmistautuminen ajoon

- *positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen*
- *asianmukainen asu*
- *koulukyytikilpi paikallaan*

Ajokunto

- *vaativa ja riskialtis kuljetustehtävä edellyttää kuljettajalta sekä fyysisestä että henkisestä kunnosta huolehtimista. Väsymys heikentää ajokykyä.*

Ajoreitti

- *kuljetettavien lista aina mukana*
- *mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin*

Auton kunto

- *auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti*
- *turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä*

Vaitiolovelvollisuus

- *kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille*

Kuljettajan tehtävät ajon aikana

- *varmistettava, että oppilailla on turvavyö kiinni*
- *esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa*
- *ajaminen liikennesääntöjä noudattaen*
- *koulukuljetusreitillä ajaminen tilauksen mukaisesti*
- *yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen*
- *pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville*
- *pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa*
- *oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden*
- *kuormitusmääräysten noudattaminen*
- *liikuntavälineiden kuljettaminen*
- *järjestyksenpito autossa*
- *ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle ja/tai koulutoimistoon*
- *autosta poistuvan oppilaan opastaminen*
- *erityistä huolenpitoa vaativien (esim. näkörajoitteisten) oppilaiden huoltaminen vastaanottavalle henkilölle saakka*
- *kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös*
- *vanhempien kuljetusmuutostoiveista ilmoittaminen kuljetuksen tilaajalle*
- *kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen*
- *puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta*

Lähteitä

Koulukuljetusopas. Opetushallitus, Kuntaliitto, Liikenne- ja viestintäministeriö, Liikenneturva, Linja-autoliitto, Suomen Taksiliitto ry

LIIKENNETURVA

www.liikenneturva.fi